

आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक दर्जाच्या १००
शाळा राज्यात निर्माण करणे.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्र. शैगुवि २०१६/(२९/२०१६)/एसडी-६
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
दिनांक : १४ ऑक्टोबर, २०१६

प्रस्तावना :

मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी गतवर्षी राज्यास शैक्षणिक कामगिरीत देशात प्रथम तीन क्रमांकांमध्ये आणणे व माध्यमिक शिक्षणातील मुलींच्या गळतीचे प्रमाण ५% इतके खाली आणणे हे महत्वाचे Key Result Areas निश्चित केलेले होते. यानुसार विभागातर्फे “प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्र” हा कार्यक्रम आखण्यात आला व त्या संदर्भातील शासन निर्णय दिनांक २२ जून, २०१५ व दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१६ रोजी निर्गमित करण्यात आलेले आहेत.

प्रगत शैक्षणिक महाराष्ट्रामध्ये यावर्षी विद्यार्थ्यांच्या किमान अध्ययन क्षमता ६०% पर्यंत असाव्यात असे निश्चित करण्यात आलेले आहे. महाराष्ट्र प्रगतशील राज्य असून राज्यातील काही शाळा आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक मानके प्राप्त करणाऱ्या शाळा असाव्यात याबाबतची घोषणा मा. मुख्यमंत्री महोदयांनी दिनांक ८ ऑक्टोबर, २०१६ रोजी शिक्षक पुरस्कार कार्यक्रमात केलेली आहे.

आंतरराष्ट्रीय पातळीवर गणित, भाषा व विज्ञान या विषयांसाठी काही चाचण्या तयार करण्यात आल्या आहेत. या चाचण्या पुढीलप्रमाणे आहेत.

१. PIRLS (Progress in International Reading Literacy Study): ही चाचणी फक्त भाषेसाठी असते व इयत्ता चौथीच्या वर्गातील मुलांसाठी आयोजित केली जाते. ही चाचणी दर ५ वर्षांनी घेतली जाते.
२. TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) : ही चाचणी गणित आणि विज्ञान या विषयासाठी असते. इयत्ता चौथीच्या व आठवीच्या वर्गातील मुलांसाठी आयोजित केली जाते. ही चाचणी दर ४ वर्षांनी घेतली जाते.
३. PISA (Programme for International Student Assessment) ही चाचणी गणित, विज्ञान आणि भाषा या विषयासाठी असते. १५ वर्ष वयाच्या मुलांसाठी आयोजित केली जाते. ही चाचणी दर ३ वर्षांनी घेतली जाते.

राज्यातील विद्यार्थ्यांना उपरोक्त नमूद करण्यात आलेल्या आंतरराष्ट्रीय पातळीवरील चाचण्यांमध्ये प्रविष्ट होण्याकरिता तयार करायचे असेल तर त्याची सुरुवात म्हणून राज्यामध्ये शाळा आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या करणे गरजेचे आहे.

शासन निर्णय :

उपरोक्त बाबी विचारात घेवून राज्यातील निवडक १०० शाळा आंतरराष्ट्रीय दर्जाच्या शैक्षणिक पातळीपर्यंत निर्माण करण्यात येतील. जिल्हा परिषद / महानगरपालिकांच्या शाळांतून याकरिता १०० शाळांची निवड करण्यात येईल.

तसेच आशिया खंडातील उत्कृष्ट काम करणाऱ्या सिंगापूर, दक्षिण कोरिया, चीन, जपान, हाँग काँग या देशातील शिक्षण पद्धतीविषयीची माहिती विभागातर्फे विचारात घेवून या शाळांना आंतरराष्ट्रीय शैक्षणिक पातळीपर्यंत नेण्याकरिता कृती आराखडा तयार करण्यात येईल. तसेच या अनुषंगाने आवश्यक सूचना / प्रशासकीय निर्णय वेळोवेळी निर्गमित करण्यात येतील.

सदर शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक क्रमांक २०१६१०१५११२३१२४३२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(नंद कुमार)

प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव
३. मा. मंत्री, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे खाजगी सचिव
४. मा. मुख्य सचिव यांचे उपसचिव
५. मा. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे स्वीय सहायक
६. आयुक्त (शिक्षण), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई
८. राज्य प्रकल्प संचालक, राष्ट्रीय माध्यमिक शिक्षा अभियान, मुंबई
९. अध्यक्ष, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१०. शिक्षण संचालक (प्राथमिक/माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
११. संचालक, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषद, पुणे.
१२. संचालक, महाराष्ट्र राज्य परिक्षा परिषद, पुणे
१३. संचालक, प्रौढ शिक्षण, पुणे
१४. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
१५. आयुक्त, सर्व महानगरपालिका
१६. सर्व विभागीय अध्यक्ष, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ.

१७. सर्व विभागीय सचिव, माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळ.
१८. सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक.
१९. शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक/माध्यमिक), जिल्हा परिषद सर्व.
२०. शिक्षण निरीक्षक मुंबई (पश्चिम, दक्षिण व उत्तर)
२१. प्रशासन अधिकारी, महानगरपालिका सर्व
२२. संचालक, विज्ञान संस्था, नागपूर
२३. संचालक, आंग्लभाषा संस्था, औरंगाबाद
२४. सर्व डायट प्राचार्य
२५. सर्व गटशिक्षणाधिकारी
२६. सर्व प्राथमिक व माध्यमिक शाळांचे मुख्याध्यापक (शिक्षणाधिकारी, प्राथमिक व माध्यमिक यांचे मार्फत)
२७. शालेय शिक्षण विभागातील सर्व सहसचिव, उपसचिव, अवर सचिव व कक्ष अधिकारी
२८. निवड नस्ती, एसडी-६